Contribuții privind proprietățile funciare ale elitei greceşti din Basarabia

Valeriu HARABARA

Anexarea Basarabiei, în anul 1812, la Imperiul Rus a avut un impact poli-tico-social asupra acestui teritoriu. Realităţile ce s-au manifestat prin con-stituirea unei elite nobiliare greceşti pe teritoriul Basarabiei a determinat

ca mari proprietăţi funciare să fie în posesiunea reprezentanţilor acestei etnii. Prin modul de obţinere a acestor proprietăţi se evidenţiază următoarele:

1. proprietăţi prin tradiţii, ce reprezintă posesiuni deţinute de etnicii greci încă din secolul anterior;
2. proprietăţi ce au fost obţinute din partea autorităţilor ţariste ca răsplată pentru fidelitate;
3. proprietăţi obţinute prin cumpărare, deţinătorii cărora de multe ori erau negustori greci.

Subiectul proprietăţilor funciare ale boierilor din Basarabia a fost analizat de Constantin Teodorescu, care a elaborat un tabel al stăpânilor de moşii, printre care sunt elucidaţi şi proprietari greci cum ar fi: Iordache Cantacuzino, a cărui posesiuni aveau suprafaţa de 5730 fălci, Milu Iordache (4540), Canta Iodachi (3040), Catargiu Panaite (2090), boierii Mavrocordaţi (6780), Zoea Ioan (1000), Teodosiu Sanduţ (8957) etc.[1]

Ca urmare menţionăm că în primele decenii de la anexarea Basarabiei la Imperiul Rus, elita funciară greacă şi-a consolidat poziţia. Consolidarea acestei elite fiind determinată, în primul rând, de poziţia protectoare a autorităţilor ţariste faţă de această comunitate. Nobilii greci posedau proprietăţi pe tot cuprinsul Basarabiei. Însă, sesizăm o concentrare a posesiunilor în regiunea de sud, fapt determinat de politica colonial-funciară ţaristă, precum şi de consolidarea prezenţei greceşti în aşezările urbane din sudul Basarabiei.

[1] Teodorescu C. Moldova şi Basarabia 1807-1817. In: Arhivele Basarabiei, nr. 1, 1935, p. 45-75.